

[Rahbæk Møller]

sidder nogle mennesker og bare skriver artikler ud i den blå luft?

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Nu kan jeg ikke på stående fod opregne nogen resultater af forskning løsrivet fra universiteterne, men det må dog trods alt være således, at når de steder i udlandet, hvor man har sådanne institutter, kan opretholdes, så er det, fordi de kan fremvise nogle resultater; ellers vil jeg formode at de ville blive nedlagt. Med hensyn til at skrive artikler ud i den blå luft: Ja, hvis – og det går jeg ud fra – publikationerne bliver offentligtgjort, så er det jo op til enhver at hive dem frem fra bibliotekerne og studere dem. Så er der jo ikke noget hemmelighedskræmmeri i, at tingene foregår i et sådant regi.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Den formidlende effekt af, at artiklerne står på bibliotekerne, er beskeden; det tror jeg da vist hr. Lysholm Christensen må give mig ret i. De læses ikke ret meget.

Men når hr. Lysholm Christensen henviser til andre lande, så vil jeg spørge, om han er bekendt med de statistikker, der viser, at de lande – det er især de østeuropæiske lande, Sovjetunionen, og til dels Tyskland og Frankrig – som bruger det princip, klarer sig dårligere end de lande, som er de små europæiske lande og de nordamerikanske, som ikke bruger det system. Er hr. Lysholm Christensen ikke bekendt med de statistikker? Kender hr. Lysholm Christensen statistikker, der skulle vise, at Sovjetunionen har klaret sig specielt fremragende i de senere år? Jeg kender dem ikke.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Nu kan der jo stilles mange spørgsmål fra denne talerstol, og jeg har ikke nogen statistikker med mig i lommen på nuværende tidspunkt, og specielt ikke fra de østeuropæiske lande. Men nu er Max Planck-institutterne i Tyskland blevet nævnt flere gange her i dag, og jeg går ud fra, at de kan fremvise nogle hæderlige resultater af deres arbejde. Derfor ser jeg ikke nogen grund til at tage afstand fra det nye princip, der er lagt op til i det foreliggende lovforslag.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige tak for den overvejende tilslutning til, at vi skal gøre noget for grundforskningen i Danmark. Jeg fornemmer også, at der er udsigt til flertal for, at vi skal have en grundforskningsfond med et sådant formål, som er nævnt i lovforslaget.

Når det gælder midlerne, har hele debatten koncentreret sig om et enkelt afsnit i bemærkningerne, hvor der står følgende:

»Det forventes at fonden med de midler, der er til rådighed, vil oprette 4–6 institutter. Dette vil ske i en opbygningsfase inden for en kortere årrække. Fondens vil derefter gennemføre regelmæssige evalueringer for at fastholde kvalitet og foretage nødvendige faglige ændringer, herunder eventuelt nedlægge institutter og oprette nye.«

Det er dette afsnit om 4–6 institutter efter forbilledet fra de tyske Max Planck-institutter, som har skabt den store debat både i offentligheden og her ved førstebehandlingen.

Hr. Frank Jensen kommenterede dette afsnit ved at citere, hvad formanden for Forskningspolitisk Råd har sagt i dagbladet Information i dag. Jeg vil gerne sige, at jeg sjældent har hørt noget så fornuftigt som det, Jens Rostrup-Nielsen siger i dag i Information. Jeg kan på regeringens vegne tilslutte mig hans bemærkninger.

Jeg vil også godt have lov at tilføje, at lovforslaget er blevet til på initiativ af samme Rostrup-Nielsen, og der har ikke fra Forskningspolitisk Råd været henvendelser til mig eller den øvrige regering, siden lovforslaget blev fremsat midt i november og til denne første behandling midt i januar.

Men der er et enkelt punkt, hvor Rostrup-Nielsen siger, at vi er lidt for præcise i bemærkningerne, og det var det, jeg just citerede. Det punkt vil regeringen gerne ændre, og vi vil gerne benytte præcis de formuleringer, som Rostrup-Nielsen bruger i den udtalelse i Information.

Han siger, at disse store klumper, som Forskningspolitisk Råd gerne vil have uddelt i stedet for alle de små klumper, der normalt uddeles af forskningsrådene, naturligvis antagelig i hovedsagen vil lande på universiteter, dvs. i tilknytning til universiteter. Men det er klart, at deres regnskabsaflæggelse sker i forhold til fonden, som har givet dem pengene, og ikke i forhold til universitetet.